

۱ هر یک از واژه‌های ستون «الف» را به معنی آن در ستون «ب» وصل کنید.

«الف»		«ب»
درازنا	☐	قلم
نژاده	☐	اصل
تیردان	☐	طول
نستوه	☐	بزرگی
خامه	☐	جعبه
فرّ	☐	خستگی‌ناپذیر
		اصیل

۲ معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

کشور ما همواره سرزمین سپند فرّ و فروغ و فرزangi بوده است.

دشمنان تیره رای و خیره روی ما، این سرزمین را بدین نام می‌نامند.

ستایشی است پیراسته از هر آلایش.

این کشور مردان گرد و یلان پُر دل

پشت ستبر و ستوار و نیرومند فرزند ایران که تویی.

هر آینه، می‌دانم که هر کس ایران را به درستی بشناسد، دل بدان خواهد باخت.

۳ مترادف یا متضاد واژه‌های خواسته شده را بنویسید.

بخرَد (متضاد):

پُر دل (متضاد):

تبار (مترادف):

فرزangi (مترادف):

۴ با توجه به معنی، واژه درست را انتخاب کنید.

پست و بی ارزش (خوار / خار)

محل پیدایش (خواستگاه / خاستگاه)

شاکر (سپاس‌گذار / سپاس‌گزار)

کوچک (خورد / خُرد)

۵ در میان ترکیب‌های زیر، چهار غلط املایی وجود دارد؛

آن‌ها را پیدا کنید و شکل درست هر یک را بنویسید.

«ستبر و سطور، فروغ و روشنایی، هدیه و ارمقان، آلایش و ناپاکی،

بهروزی و موفقیت، سرزمین آزاده گان، آسیب و گزند»

۶ به پایان واژه‌های زیر «ان» را اضافه کنید و تغییرات لازم را انجام دهید.

مهمان: ایرانی

ستاره: خواننده

۷ واژه‌های مفرد را به جمع و جمع را به مفرد تبدیل کنید.

همگان: گمان

روشن رایان: ارمغان

۸ معنی عبارت‌های زیر را به نثر روان بنویسید.

دشمنان تیره رای و خیره روی ما نیز به ناچار، این سرزمین را

بدین نام سپند و ارجمند می‌نامند و ایرانیان را به پاس آزادگی‌شان

می‌ستایند.

برترین و استوارترین ستایش آن است که بر زبان و خامه دشمن

روان می‌شود؛ زیرا ستایشی است پیراسته از هر آلایش.

من می‌دانم و بی‌گمانم که تو ایران را از بُنِ جان، دوست می‌داری؛

زیرا تو از تبار ایرانیان نژاده و آزاده هستی.

گر برکتَم دل از تو و بردارم از تو مهر

آن مهر بر که افکنم؟ آن دل کجا بَرَم؟

کنایه:

مفهوم:

گر بود اختیار جهانی به دست من

می‌ریختم تمام جهان را به پای تو

کنایه:

مفهوم:

دو جمله بسازید و در آن‌ها از «کنایه» استفاده کنید.

درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

«کنایه» سخنی است که دارای دو مفهوم است.

درست نادرست

هرگاه بخواهیم درباره امری پوشیده سخن بگوییم، از «کنایه» بهره می‌گیریم.

درست نادرست

مقصود گوینده در «کنایه» معنای نزدیک عبارت است.

درست نادرست

«تاج بر سر کسی نهادن» کنایه از بدبختی است.

درست نادرست

مفهوم هر یک از عبارت‌های کنایه داده شده را از

کادر زیر پیدا کنید. (یک مورد اضافه است).

ترسیدن، گریه کردن، عصبانی شدن، فهمیدن، تعجب کردن

یکدیگر را همراهی کردن، انتظار نداشتن

آب غوره گرفتن:

بو بردن:

جا خوردن:

از کوره در رفتن:

رنگ باختن:

چشم آب نخوردن:

در بیت‌های زیر، «کنایه» را پیدا کنید و مفهوم آن

را بنویسید.

هنوز از دهن بوی شیر آیدش

همی رای شمشیر و تیر آیدش

کنایه:

مفهوم:

چنین است رسم سرای درشت

گهی پشت بر زین، گهی زین به پشت

کنایه:

مفهوم:

بر اساس اطلاعات داده شده، نام اثر و نویسنده آن را بنویسید.

موضوع: سیر تاریخی ادبیات داستانی از روزگار مشروطه تا

سال ۱۳۷۷

محور اصلی کتاب: داستان‌نویسی پس از پیروزی انقلاب اسلامی

نام اثر:

نویسنده:

پیش؛ پیام آور کنایه

۱۰ در گروه‌های اسمی زیر، هسته و نوع وابسته‌های گروه اسمی را مشخص کنید.

آن گل‌دان زیبا

انقلاب اسلامی ایران

پنج دانش آموز برگزیده مدرسه

هر حرف تازه

همان شش سال سخت

بعضی جوانان پرشور ایرانی

۱۱ تعداد جمله هر یک از بیت‌های زیر را بنویسید.

بادِ خشم و بادِ شهوت، بادِ آز

بُرد او را که نبود اهل نماز

الهی، جانب من کن نگاه

مرا بنما به سوی خویش، راهی

۱۲ جناس را در بیت‌های زیر پیدا کنید.

مرا تو غایت مقصودی از جهان، ای دوست

هزار جان عزیزت فدای جان، ای دوست

من بدین خوبی و زیبایی ندیدم روی را

وین دلاویزی و دل‌بندی نباشد موی را

چند ماه است مثل یک ماهی

در همین تَنگ کوچک افتادم

سرو چمان من چرا، میل چمن نمی‌کند

همدم گل نمی‌شود، یادِ سمن نمی‌کند

۱۳ در شعر زیر قافیه و ردیف را مشخص کنید. سپس با توجه آنچه آموختید، بنویسید که چرا شاعر این ردیف را برای شعرش انتخاب کرده است؟

«ای تک نواز نابغه نینوا، حسین

وی تک سوار واقعه کربلا، حسین

ای از ازل نوشت سرشت سواد خویش

با سرنوشتِ غربتِ خود آشنا، حسین...»

۷ به پرسش‌های مطرح شده درباره هر بیت پاسخ دهید.

حیف است طایری چو تو در خاکدان غم

زین جا به آشیان وفا می‌فرستمت

منظور از «طایر» چیست؟

شاعر، دنیا و آخرت را با چه ترکیب‌هایی توصیف کرده است؟

این شعر سروده کیست؟ و چه کسی بیت را روی دیوار غار نوشت؟

و آن که حبّ وطن نداشت به دل

مُرده زان خوب تر به باور من

این بیت سروده کیست؟ و انسان مُرده را بر چه کسی ترجیح می‌دهد؟

این بیت چه ارتباطی با حدیث «حبّ الوطن من الایمان» دارد؟

کدام گزینه با بیت بالا تناسب معنایی دارد؟

۱) چون بدانستی، به راه او درآ

جان جانان کرده در جانم وطن

۲) هر که را مهر وطن در دل نباشد، کافر است

معنی حبّ الوطن فرموده پیغمبر است

۸ منظور شاعر از «اکبر» و «اصغر» در بیت زیر چیست؟

«آل احمد همه عطشان ز بزرگ و کوچک

نسل حیدر همه از اکبر و اصغر، تشنه»

۹ با توجه به بیت زیر، حضرت علی (ع) چه زمانی شمشیر خود را پنهان کرد؟

«چون درآمد در میان، غیر خدا

تیغ را دیدم نهان کردن سزا»